

9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA

ÇİLT: 4 • SAYI: 8

ÇUMRA KÜLTÜR VE SANAT TOPLULUĞU ADINA :
SADIK GÖKCE- SEDAT ULUPINARLI-ANUŞ GÖKCE

25 OCAK 2025 CUMARTESİ

ALMANYA'DA TÜRK OLMAK

YAYIN KURULU

- SADIK GÖKCE
- SEDAT ULUPINARLI
- ZEKİ TÜRKER
- ANUŞ GÖKCE
- MUSTAFA YAVUZ
- ÇOLAK
- ELİFE YILMAZ
- MISRAL

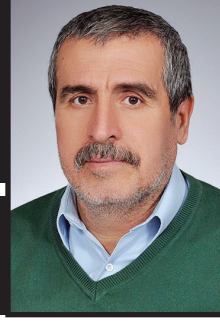
İÇİNDEKİLER

- BİR ZAMANLAR SU DEPOMUZ VARDI(!)
- SADIK GÖKCE**
- OKULLARDA AKILLI SAAT KULLANIMI
- PROF. DR. FİRDEVS GÜNEŞ**
- ŞİİR PINARI
- ANUŞ GÖKCE**
- ALMANYA'DA TÜRK OLMAK
- ELİFE YILMAZ**
- MISRAL**
- HESAP VEREBİLECEK MİSİN?
- SELAHATTİN GÜZEL**
- YENİGÜN'DE BUGÜN
- AHMET GÖK**
- SONE (1)
- MEZAR TAŞIMA
- NURİ GÖKSEL İNAN**
- VELİ MUSLUKÇU (BELEDİYE BAŞKANI)
- SEDAT ULUPINARLI**

BİR ZAMANLAR SU DEPOMUZ VARDI(!)

SADIK GÖKCE

sadikgokce@hotmail.com

Şehirlerde bazı yerler vardır ki yaşayan insanların hafızalarında ve hatıralarında çıkış noktalarını oluşturur. Mesela Alaaddin Tepesi her Konyalının hafızasında yer etmiştir ve küçükte olsa bir hatırası vardır. Çumra'da da Su Deposu böyle bir yerd. Kırk yaş üstü her Çumralının mutlaka bir hatırası vardır su deposu ile ilgili. . .

Benim çocukluğumda su deposunun bulunduğu yerde sebze pazar kurulurdu. Yanılmıyorsam bu Pazar günleri olurdu ve Çumra ahali ve bütün köylüler buraya gelirdi. Yer tarifinde de su deposu önemli bir mevki idi. Su deposunu geçince, su deposunun arkasında, su deposunu sol tarafına alıp yürüyeceksin gibi tarifler yapılırdı. Hatta o dönemin en önemli ulaşım aracı ata arabaları idi ve onların park alanı su deposunun altı idi. Garaja gidecek eşyası fazla olan bir yolcu olursa evden bir çocuğu "haydi su deposunun altından bir araba çağır" sözü ile at arabası çağırılmaya gönderilirdi. Araba tutmaya giden çocuk bindiği at arabasında bir işe yaramanın gururu ile sağa sola bakar, yolda gördüğü arkadaşlarına hava atmak için laf atar veya haydi seni de götürüyüm teklifi yapardı. Çocuklar buluşma yeri olarak da kullanırdı bu alanı. Öğleden sonra su deposunun orada buluşalım. . . sözü en çok kullanılan sözlerdi buluşma kararın alınırken.

Zamanla su deposunun işlevi bitti. Ama yine de bütün heybeti ile Çumra'nın merkezinde ayakta duruyordu. Belki buluşma noktası değildi. . . Pazar başka bir bölgeye taşınmıştı. . . Ama bizim için hatıralarla dolu bir bina idi.

Zaman geçti, bizim su depomuzda eskidi. Bir tamirattan geçirilip yeniden başka alanda hizmete alınmak yerine yok edilme yoluna gidildi. Yani o dönemin belediye başkanı hiç acımadan bu su deposunu yerle bir etti. Su deposunun yeri halen boş duruyor. Sadece baz istasyonu dikildi. Su deposu Çumra'nın en yüksek yapılarından birisi idi. Arada bölmeler vardı. Bu bölmeler yeniden düzenlenip çay içme alanları haline getirilebilirdi.

En üst kat yerleştirilecek dürbün ve teleskopla bir seyir alanı haline getirilip Çumralı hemşehrilerimizin hizmetine sunulabilirdi. Ancak bunların hiç birisi yapılmadı. Kendisinden önce hiçbir şey yapılmadığını söyleyen ve bunu ispat etmek isteyen bir zihniyet tarafından yok edildi bu tarihi eser.

Tarihi eser diyorum. . . Belki Yetmiş yıllık bir geçmişi vardı bu su deposunun. Ama Çumra'nın tarihinin de 1926 yılından itibaren başladığını düşünürsek bu çözümün doğru olduğu anlaşılacaktır.

Şimdi iş başında bulunan başkandan isteğim; Rakımın Değirmeninin aynı kaderi yaşamaması için restore ettirilmesi. Yine 1930'lu yıllarda yapılan Göçmen Evlerinden birkaç tanesinin koruma altına alınıp restore edilmesi ve kültür amaçlı kullanılmasının sağlanması.

Halk Evi olarak inşa edilen binanın yine aynı amaçla kullanılması için eski haline getirilip sahnenin düzenlenmesi, burada tiyatro ve sergiler düzenlenmesi.

Yine eskiden kalan Hanay Evlerimizden birkaçının restore edilmesi. Çünkü bu binalarımız daire karşılığı müteahhitlere verilip yok olmaktadır.

Kısaca Bir yıl sonra 100 yaşına basacak olan ilçemizde birkaç tane 60 yaş üzeri eser bırakmak için çalışılmalı. . .

OKULDA AKILLI SAAT KULLANIMI

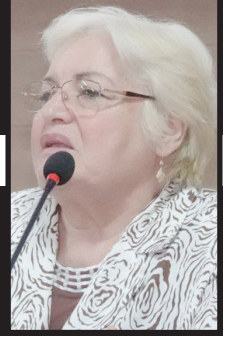
Eğitim dünyayı değiştiren ve geliştiren en önemli güçtür. Bu güce ulaşmanın yolu dil, zihin ve sosyal becerileri gelişmiş bireyler yetiştirmektir. Bunun için çoğu gelişmiş ülkede eğitim yaklaşım ve modelleri güncellenmekte, öğrencinin zihnini merkeze alan yaklaşımlara ağırlık verilmektedir. Okullarda öğrencilere 21.yüzyılın bilgi ve becerileri kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bunlar yeni bilgilere hızlı ulaşma ve uygulama, sözlü ve yazılı iletişim, eleştirel düşünme, sorun çözüme, ekiple çalışma ve işbirliği yapma, teknoloji kullanma, liderlik ve proje yönetme gibi sıralanmaktadır. Bu amaçla ilkokuldan üniversiteye kadar sistemli eğitim çalışmaları yapılmaktadır.

Eğitim iki temel süreci kapsamaktadır. Bunlar öğretme ve öğrenmedir. Öğretim bir alana özgü bilgilerin öğrencilere kazandırılmasıdır. Matematik, fen, felsefe öğretimi gibi. Bu amaçla araç gereçler hazırlanmakta, öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikler düzenlenmekte ve öğrencilere rehberlik yapılmaktadır. Öğrenme ise bireyin yaşantılar sonucu bilgi, beceri, davranış, tutum ve alışkanlıklarında gerçekleşen uzun süreli değişimlerdir. Bir başka ifadeyle bireyin zihin, düşünce, tutum ve davranışlarında, beceri ve bilgilerinde olumlu ve uzun süreli değişmelerin olmasıdır. Öğrenme sırasında yeni bilgiler alınmakta, zihinde ayrıntılı olarak işlenmekte ve eski bilgilerle bütünleştirilmektedir. Öğrenilen bütün bilgi ve beceriler yeniden düzenlenmekte, zihne yerleştirilerek zihinsel bir yapı oluşturulmaktadır. Bu yapı bireyin gelişimine ve geleceğine yön vermektedir. Böylece öğrenen birey önceki durumdan farklı biri olmakta, değişmekte ve gelişmektedir. Bu değişim önce zihinde başlamakta giderek davranış ve tutumlara yansımaktadır.

Dikkatin Önemi

Öğrenme sürecinde dikkat büyük önem taşımaktadır. Dikkat, zihin enerjisinin bir konu ya da nesne üzerinde yoğunlaştırılmasıdır. Öğrenme sürecinde öğrenilecek bilgi ve becerilere odaklanılmasıdır. Dikkat, beş duyu organını harekete geçirme, yeni bilgileri alma,

PROF. DR. FİRDEVS GÜNEŞ

zihinde işleme, birleştirme ve uygulamaya aktarmayı sağlamaktadır. Yani öğrenme sürecinin bütün aşamalarına eşlik etmektedir. Bilinçli, etkili ve aktif öğrenmenin ön koşulu. Öğrencinin derse katılması, öğretmenin anlattıklarını dinlemesi ve anlaması için zorunludur. Etkili bir öğrenme için dikkat becerilerinin erken yaşlardan itibaren geliştirilmesi ve odaklanma süresinin artırılması gerekmektedir. Bunun için her düzeyde sistemli çalışmalar yapılmaktadır.

İlk ve ortaokul düzeyinde öğrencilerin dikkati henüz yeni gelişmekte olduğundan kısa sürelidir. Dış gürültülerden ve iç uyarıcılardan çabuk etkilenmekte ve çabuk dağılmaktadır. Bu nedenle sınıfta ses, konuşma, gürültü, hareket, parlak ışık vb. dikkat dağıtıcıların kontrol altına alınmaktadır. Aksi takdirde öğrenciler dikkat toplama ve uzun süreli odaklanmakta zorluk yaşamaktadır. Dikkat ve odaklanma arasında fark vardır. Dikkat, çevreden gelen bilgileri en iyi şekilde algılamak için beş duyu organını harekete geçirme, gelen bilgileri alma, zihinde işleme ve yerleştirmeye yardım eder. Odaklanma ise dikkati bir göreve ya da noktaya yönlendirme ve diğerlerinden uzaklaştırmayı içermektedir. Odaklanan kişi zihnini ve düşüncelerini, dikkatini dağıtacak her türlü dış ögeye kapatır. Böylece öğrenmeye zarar verebilecek bilgilerin zihnine girmesini engeller. Dikkatin sık sık dağılması ise odaklanmayı kesintiye uğratar ve öğrenmeyi engeller. Bu nedenle sınıfta dikkat dağıtıcı araç ve gereçlerin kullanımına izin verilmez. Bu araçlardan biri de öğrencilerin yaygın kullandığı akıllı saatlerdir.

Akıllı Saatler

Son yıllarda dünyamız teknoloji alanında baş döndürücü gelişmelere sahne olmaktadır. Yapay zekâ uygulamaları, robotlar, nesnelere interneti, otonom araçlar, kablosuz sensor ağları, artırılmış gerçeklik, akıllı telefonlar,

akıllı saatler vb. köklü değişiklikleri getirmektedir. Böylece "Dijital Dönüşüm Çağı" denilen yeni bir çağa doğru gidilmektedir. Eğitim, sağlık, tarım, ekonomi gibi her alana yayılan dijital araçlar bireyler için vazgeçilmez olmakta ve günlük hayatı kolaylaştırmaktadır. Ancak bu araçlar doğru ve yerinde kullanılmadığı takdirde bazı olumsuzluklara neden olmaktadır. Özellikle çocuklarda sağlık ve güvenliği tehdit edebilecek durumlar ortaya çıkmaktadır. Bunların başında akıllı saatler gelmektedir.

Akıllı saat nedir? Çocuklara yönelik akıllı saatler çeşitli işlevlere sahip bir telefon gibi düşünülebilir. Çoğu aile çocuklarının güvenliğini sağlamak için akıllı saati tercih etmekte, okulda kullanmasını istemektedir. Peki, bu araçların kullanımı güvenli midir? Çocuklar için tehlikesi nedir? Çocuklara yönelik akıllı saatler çeşitli donanımları içermektedir. Genellikle bir GPS takip cihazı, iletişim kurmaya olanak tanıyan mesajlaşma sistemi, bir adım sayacı, kalp atış hızını ölçen sensörler, kamera ve oyunlar gibi bazı eğlenceli özellikler bulunmaktadır. Bu yönleriyle öğrencilere güvenlik fırsatı sunmakta ancak bazı olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bunların başında derste öğrencinin dikkatini dağıtması ve öğrenmeyi engellemesi gelmektedir. Öğrencilerin bazı bilgi ve görselleri sosyal medyada paylaşması sorunlara neden olmaktadır. Kötü niyetli kişiler öğrencilerin bilgilerini ele geçirebilmekte ve tehlike oluşturmaktadır. Ayrıca sağlık ve psikolojik sorunlara yol açmaktadır. Bu nedenlerle bazı Avrupa ülkelerinde okulda akıllı saat kullanımı yasaklanmıştır.

Olumsuzluklar

Cep telefonları ve akıllı saatler hayatımızın ayrılmaz bir parçası olsa da sınıflarda bazı olumsuzlukları getirmektedir. Özellikle akıllı saatler öğrencilerin güvenliklerini sağlamak için tercih edilmesine rağmen bazı tehlikelere ortam hazırlamaktadır. Bunlar derslerde dikkati dağıtma, güvenlik ve sağlık tehlikesi, sosyal ve psikolojik gelişim gibi sıralanmaktadır.

Dikkati Dağıtma: Akıllı saatlerin en büyük olumsuzluğu derste öğrencinin dikkatini dağıtması ve dersten uzaklaştırmasıdır. Derste sık sık akıllı saate bakma ve gelen mesajları okuma, odaklanmaya zarar vermekte ve öğrenme becerilerini düşürmektedir. Zihni ders

ile akıllı saat arasında gidip gelen öğrencide etkili ve kalıcı öğrenmeyi zorlaştırmaktadır. Bilimsel çalışmalar akıllı saatlerin öğrenme sürecini kesintiye uğrattığını açıkça göstermektedir. Çok sayıda araştırma, gençlerin bilişsel gelişimine olumsuz etkilerini dile getirmektedir. Öğrencileri iyi yetiştirmek ve geleceğine yön vermek için bundan korumak gerekmektedir. Sağlık sorunu olanlara ve engelli öğrencilere izin verilebilir. Okula gidip gelirken kullanılabilir. Ancak akıllı saatlerin sınıfta yeri yoktur. Bu nedenle Çin, İrlanda, İsveç, Fransa, Almanya, Hollanda gibi ülkelerde okulda akıllı saat kullanımı yasaklanmıştır. Bu uygulama giderek yayılmaktadır.

Güvenlik Sorunları: Aileler çocuklarının güvenliklerini sağlamak için akıllı saatlere yönelmektedir. Peki, bunların kullanımı gerçekten güvenli midir? Norveç'te yapılan bir araştırmada kötü niyetli kişilerin akıllı saatleri kontrol altına alabildiğini, çocukları dinleyebildiğini ve GPS takip cihazını kullanarak takip edebildiğini açıkça ortaya koymaktadır. GPS ile donatılmış bu ürünlerdeki bilgiler kolayca ele geçirilebiliyor ve çocukların yeri tespit edilebiliyor. Ailelerin bilgisi olmadan çocuklara saldırgan mesajlar veya olumsuz reklamlar gönderilebiliyor. Ayrıca gençler akıllı saatler aracılığıyla pek çok kişisel bilgi ve görsel sosyal medyada paylaşıyor. Bu durum öğrenciler arasında akran zorbalığına ortam oluşturuyor.

Sağlık Sorunları: Akıllı saat içerisinde yer alan sensörler sayesinde kalp atış hızı, EKG, uyku yönetimi, stres yönetimi, kandaki oksijen seviyesi gibi sağlıkla ilgili bazı veriler takip edilebilmektedir. Ancak bir çocuk akıllı bir saat taktığı zaman tüm radyo frekanslarındaki (30 kHz ila 300 GHz) elektromanyetik alanlara uzun süreli maruz kaldığı da unutulmamalıdır. Dünya Sağlık Örgütü bu durumu "olası kanserojen" olarak değerlendirmektedir.

Etik Sorunlar: Akıllı saatler bazı aileler tarafından yanlış kullanılıyor. Bunlara Almanya'da "izinsiz dinleme cihazları" denilmektedir. Çocuklarının konumunu belirlemek ve onlarla iletişim kurmakla yetinmeyen bazı aileler, sınıfta olup bitenleri dinlemek için bu aracı kullanmaktadır. Bazıları ise derslerde çocuklarının öğretmenini "gözetlemek" gibi kötü niyetli hareket etmektedir. Bu durum hem okul yaşamını hem de çocukların gelişimini zorlaştırmaktadır. Kişisel haklara ve

yasalara aykırıdır. Bazıları ise çocuklarının arkadaşlarıyla yaptıkları tartışmaları dinlemektedir. İster çocuk ister yetişkin olsun, özel konuşmaların kişilerin bilgisi ve açık rızası olmadan kaydedilmesi veya dinlenmesi yasalara aykırıdır.

Sosyal Sorunlar: Bazı aileler akıllı saatle çocuklarının ne yaptığını sürekli izlemekte, oyunlara, konuşmalara ve hareketlerine müdahale etmektedir. Her davranışını düzeltmeye çalışmakta ve hep eleştirmektedir. Bu durum çocukların sosyal gelişimine zarar vermekte ve güvensizlik oluşturmaktadır. Çocuk kendi başına karar verememekte, her şeyi ailesine sormak zorunda kalmaktadır. Okulda bir sorun olduğunda öğretmenlerini aramak yerine ailesini aramaktadır. Bu tür güvensizlikler sosyal gelişime ve sosyal hayata zarar vermektedir.

Psikolojik Sorunlar: Araştırmalar akıllı saatin kullanılmasının yaratabileceği psikolojik sonuçlardan endişe duymaktadır. Veliler çocukları sürekli izler, onları hep korursa, çocuklar kendi başlarına hareket etmeyi, tehlikelerle başa çıkmayı nasıl öğrenecekler? Yeni keşifleri nasıl yapacaklar? Sürekli izlenmek psikolojilerini nasıl etkileyecek? Çocuğun sürekli gözetim altında tutulması onun kaygılanmasına neden olabilir. Sürekli bir güvensizlik veya suçluluk duygusu yaratabilir. Bu nedenlerle akıllı saatlerin kullanımına dikkat edilmelidir.

Kullanma Kuralları: Bazı Avrupa ülkelerinde

akıllı saatlerin okulda kullanımına ilişkin kurallar oluşturulmuştur. Velilere ve öğrencilere ilan edilen bu kurallar şöyledir.

- Okul içerisinde cep telefonu ve akıllı saat kullanılamaz.
- Ders saatlerinde cep telefonu ve akıllı saat kullanımı yasaktır.
- Öğrenciler akıllı saatlerini öğretmen masasının yanındaki kutuya bırakmalıdır.
- Ders saatleri içerisinde arama yapmak veya mesaj göndermek yasaktır.
- Kişilerin rızası ve bilgisi olmadan fotoğraf alınması veya kaydedilmesi yasaktır.

Sonuç

Etkili bir öğrenme için sınıfta sessiz ortam sağlanmalıdır. Öğrencilerin dikkat becerilerini geliştirmek için gereksiz gürültüler kontrol altına alınmalıdır. Sınıfta cep telefonu, akıllı saat gibi dijital araçların kullanımına izin verilmemelidir. Öğrenme sürecinde kaygı ve stres odaklanma ile bağdaşmaz. Kendisini rahatsız eden mesajlar nedeniyle üzülen veya dikkati dağılan öğrenci odaklanmada zorlanır. Aşırı duygusal yüklenme beyni kullanılamaz hale getirir. Bu nedenle öğrenciler akıllı saatlerden uzaklaştırılmalı ve farklı öğrenmelere yönlendirilmelidir. Ayrıca derste öğrencileri aktif kılmak, araştırmaya teşvik etmek, güdülemek ve eleştirel düşünmeye yöneltmek için dikkat toplama çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

Kaynak: Güneş, F. (2014). Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: Pegem A Yayınları.

ŞİİR PINARI

Bu şiir Çumra'da yapılan Liselerarası Şiir Yarışması'na katılan öğrenciler için yazılmıştır

Şairlerin dünyasına
Hoş gelmişsiniz yarenler
Kültür sanat bünyesine
Hoş gelmişsiniz yarenler

Oku okut hür yaşasın
Türk milletimin gençliği
Türkülerle boy versin
Yedi verenler başağı

Bir fidandan yedi dal
Verirken umut aşısı
Bozkırlarda bozulmasın
Kutlu Dağın bu büyüü

ANUŞ GÖKCE

Kana kana hep içelim
Şiirlerin öz sütünü
Tek bir millet olalım
Tamlayalım bütünü

Anuş söylesin sözünü
İbret alanlar dinlesin
Varlık bulmanın özünü
Yaşayarak da anlasın.
6 Aralık 2024 Çumra/Konya

ALMANYA'DA TÜRK OLMAK

**ELİFE YILMAZ
MİSRAL**

Genç kızların kınalarında ağlasınlar diye söylenen ya da söylendiğinde her genç kızı ağlatan "Yüksek yüksek tepelere ev kurmasınlar" türküsünü, kendi kendime söyleyip "Babamın bir atı olsa, çıksa da gelse" kısmında hüngür hüngür ağlamakta o yıllarda benim için Almanya'da Türk olmak. 19 yaşında, Almanya'da meslek eğitimi yapan bir delikanlıya "Almanya'da Türk olmak nasıl bir duygu" diye sorduğumda "Almanya'da Türk olmak, Türkiye'de Türk olmaktan daha iyi" demişti bugün, şakayla karışık, ülkemizdeki yabancıların varlığından şikayetle! Ritimlerinde hareket olsa da duygusallığında kaybolduğum bu türkü gibiydi aslında orası. "Türkiye'de Almanca, Almanya'da yabancı!"

Sürekli yağmur yağan, gri bir ülke bekliyordum. Oysa her yer meşe ve kayın ormanlarıyla kaplıydı. Her şehrin mavi bir kolyesi, içinden geçen nehirleri vardı; şehirler de etrafında kurulmuştu. Tarihi yapılar korunmuş, günlük yaşam bu yapıların içinde sürüyordu. İlk yıl ziyaretine gittiğimiz bir tanıdığımızın evi de böyle bir sur yapı kompleksinin içindedeydi. Küçük penceresinden, çok uzaklarda yıllar öncesinin koruma sistemi olan hendeği ve tarihin mirasını koruyan şehri görebiliyordum. Restore adıyla yürütülen çalışmalara maruz kalmamıştı. Sadece duvarları sıvalı, lüksten uzak, mütevazı bir evdi.

Almanya; düzenli, disiplinli bir şehirdir, her şey onların tabiriyle "Akort" çalışır. İş saatleri çok erken başlar, hatta vardiya sistemiyle sürekli devam eder. Evet, yaşam tarzları bize uymuyordu, bize göre çok ruhsuzdular. Akşam sekizden sonra hayat duruyor, sokaklarda neredeyse insan kalmıyordu. Oysa Bahar ve Sonbahar aylarında yapraklar yeşerirken de solarken de kolyelere asılmış şehirler aşikâr ya da gizliden insanı aşka davet eden bir ülkeydi...

Hayata karşı insanî bir duruşunuz, özgüveniniz ve o ülkenin dilini öğrenmeye hevesiniz varsa, mantıklı olarak yaşanılabilir bir yerdi Almanya. Zaten oralar bizim bildiğimiz yerler değil miydi aslında? Daha üç beş asır önce Viyana kapılarına kadar dayanmamış mıydık? 1900'lü yılların başında müttefikimiz değiller miydi? Koşullar zorlamışsa da Birinci Dünya Savaşı'na onlarla girmemiş miydik? Ders kitaplarımızdan kalan bir ifadeyle "Almanya

yenildiği için, biz de yenilmiş" sayılmamış mıydık?

Yine o yüz yılın başında mühendis olsunlar diye asker ve öğrenciler eğitim almak için oraya gitmemişler miydi?

Sirkeci'den tren gider,

Varım yoğum törem gider,

Tuna bizden utanır, biz Tuna'dan,

Yüzüne kapatır ellerini.

Aldırma be Tuna'm,

Yiğit çıplak doğar anadan.

1961 Yılı'nın o sonbahar ayında, Münih İstasyonu'nun 11. peronundan inip, penceresiz, havasız bir odada dağıtım için bekleyen o kafiledekiler ne düşünüyordu? Tuna'dan geçip destanlar yazan atalarına ihanet ettiklerini mi, ardında bıraktıklarını mı, onları bekleyen bilinmezliği mi?

Sirkeci'den tren gider,

Ona giden verem gider,

Bir kampana çalar analar, ağlar.

Oğul oğul, çocuklar öksüz, gelinler dul.

Akşam olur, hüüzün çöker,

Omuzlarını bir bir düşer,

Sirkeci'den tren gider,

Gözyaşını döker gider.

Bereketli topraklarında yoksulluk çeken, ulu ataların evlatları! Ana-babanın, eşin, evladın özlemi yakıyorken yüreklerini, bir ümitle, büyük umutlarla! "Biraz para biriktirip döneceğim" dediler! Omuzlarında ekmek kavgasının yükü, gönüllerinde hiç bitmeyecek hasretle...

Sirkeci'den tren gider,

Bir yıldızlı Kur'an gider,

Su serperler ya gidenlerin ardında,

Dün askere Hint'e, Yemen'e,

Bugün ekmeğe, yaban ellerine,

Dönmezler ya andan...

Ali Akbaş

Kalplerinde iman, onları ayakta tutacak olan tek güçle! Kuran ve bayrağıyla! Bu kez kılıçla, tüfikle değil emekleriyle, vazgeçtikleriyle, yazacakları bir destanla...

Misafir işçi olarak davulla, zurnayla karışılan ilk neslin çoğu yukarıda saydığım özelliklere sahip değildi. Sadece inançları, ümitleri ve bastırıldıkları korkuları vardı. En

Almanca Dil kursunda farklı milletlerden arkadaşlarla.

önemli kaygıları geçimdi. İçlerindeki dayanılmaz hasreti ve grilikleri hayalleriyle süsleyip kapatacaklardı, kapatmak zorundaydılar. Susturamadıkları yoğun duygularıyla da başladıkları serüvenin çirkin yüzüyle de her gün karşılaşacaklardı. Çalan davullar da bir gün susacaktı "Misafirlüğünüz bitti, artık gidebilirsiniz" diyeceklerdi. İşte asıl mücadele o zaman başlayacaktı...

Almanya'ya gittiğimde her yer bembeyazdı. Bence güzel (beyaz) başlamıştı her şey! Tarih 4 Aralık 1998.

Güzel bir muhitte, çatı katında, salon ve yatak odasından oluşan, eşimin bekar evi. Her şeyi birlikte yapmak için yola çıkmıştık, eksiklerimiz çoktu, yıllar her şeyi fazlasıyla tamamlayacak, zaman güzellikler getirirken, hiç ummadığımız kötü bir sürpriz de yapacaktı, bahsedeceğim...

Bu arada, evler neden hep halı kaplıydı ya da hiç halı yoktu. Bizim gibi perde alışkanlıkları da yoktu, panjurları vardı. Gösterişli, abartılı bir yaşam sürmüyorlarsa da görsel detaya çok önem veriyorlardı. Bahçe, balkon, pencerelerinde çiçekler, dekorlar eksik olmuyor, her mevsim ve özel günlerde bunlar değişiyordu. Her objenin bir anlamı ve zamanı vardı. Eğlence anlayışları; hafta sonları, doğum günleri, kutsal kabul edilmiş günler, belirli zamanlarda yapılan toplu eğlencelerle -festler-bayramlar ile kısıtlıydı. En fazla randevulaşarak, tanışmayı pekiştirmek ya da çocuklarının ailelerini tanımak için evde pasta eşliğinde kahve içer, restoranlarda ya da bahsettiğim günlerde bir araya gelirler, akşam oldu mu da kilerden evlerine bira taşırlardı.

Fakat hediyeleşmeye çok özen gösteren bir

toplumdular. Lüksten uzak, sade evlerde oturmayı, en iyi değil en ekonomik ve kullanışlı otomobilleri tercih etseler de hediyeleşirken karşısındakinin ihtiyacı olan eşyayı almayı düşünür ve en güzel şekilde -ayrıca masraf yaparak- güzel paketlerde takdim ederlerdi. Elbette bizim için onların ruhsuz oldukları fikrini değiştirmiyordu bunlar! Davet dildiğiniz bir yere olumlu ya da olumsuz cevabınızı vermek zorundasınız. Çünkü gereksiz masraf yapmak istemeyen bir toplumdurlar. Bize göre cimridirler! Düğünlerde, doğum günlerinde, yeriniz isminizle belirtilmiştir. Cenazelerde evlere toplu ziyaret yapamazsınız, belirtilecek bir gün ve yerde ancak bir araya gelinir ve taziyeler iletilir. Ayrıca böyle zamanlarda, evinize gelip sizinle gözyaşı dökmeseler de üzüntülerini posta kutusuna koyacakları bir zarfın içine, kimin kaç euro koyduğunun yazıldığı, bir zarfı da gösterebilirler.

Evimin dışarıyı gören dört penceresinde birisi karşı duvara, diğeri boş bir bahçeye ve kilise kulesine, çatıya açılan iki pencere ise gökyüzüne bakıyordu. Gökyüzü hepimizindi, din, dil, ırk gözetmeden. Sandalyeye çıkıp bin bir zorlukla uzattığım kafam, yine kırmızı çatılar görse de bizim çatılarımız değildi. Bu gökyüzü de yabancıydı her şey gibi, herkes gibi... Bir yıl boyunca en özlemlerim o bahçeye bakıp, kilise kulesinden her on beş dakikada bir çalan çanın sesini duyacaktım (zamanla duymaz olursunuz). Ezan sesi yoktu, namaz vakitlerini takip etmek için görmeye hasret olduğum güneş gibi...

Öncekilerden çok avantajlı, şimdikilerden şanssızdım! Çok zamanım, dinleyecek onlarca cd çalar ve kasetim vardı. Okuyacak tek ki-

Almanya da İthal Gelin, bizler.

tabım ise; Nikoloy Gogol'un Ölü Canlar isimli kitabıydı. Eşime aitti "Arada bakıyordum" demişti. Türkiye'den ilk gelişimde, çeyizleri getirmenin manasızlığını işte o zaman anlamıştım. Neyse ki orada tanıdıklardan kitap almak mümkündü. Güzel insanlarımız her konuda olduğu gibi bu konuda da paylaşımcıydı... Türk marketlerinden Türk gazeteleri alabiliyorduk. Her bir satırını okur, bulmacaları asla israf etmezdim. Uygulamadaki yasalar sebebiyle çanak anten takmamız yasak olduğundan, kablodan sadece TRT İNT kanalını izleyebiliyordum. Çoğu program o yıllarda bana hitap etmiyordu. Akşamın geç saatlerinde eşim, vardiyalı işinde ve ben televizyonda "İstanbul'un gizli kalmış tarihi" isimli bir programı izliyorum. 70 yaşında, yaşına yakışır tavrıyla konuyu anlatan sunucu, benim alternatifsizliğimden faydalanırcasına, İstanbul'un bütün sırlarını benimle paylaşıyordu! Türk marketleri demiştim; her bakımdan ihtiyaçların karşılandığı yerlerdi. Türkiye'den gelmiş ya da bizim damak tadımıza uygun yiyeceklere ulaştığımız gibi, Türklerle de bir araya geldiğimiz buluşma noktalarından biriydi... Hayatımda ilk kez salkım domatesi orada görmüştüm fakat bu önemli değildi, kokusu ahh o kokusu! Annemin bahçemizde yetiştirdiği domates gibi kokuyordu. Başka bir gün yediğim bir elma! Evet, çok fazla ve farklı kültürler sebebiyle çok çeşitli bir besin yelpazesi vardı. Fakat, ilk yıllar tat alamadığınız gibi bazı yiyeceklerin iğrenç olduğunu da düşünene-

bilirsiniz! Bu yüzden o 'koku' çok önemliydi. Böyle bir durumda önce mutluluk hissedersiniz ve yüzünüze bir tebessüm yayılır. Büyük bir keyif alırsınız; kilometrelerce uzaklardan gelen! Sonra o haz yerini derin bir acıya bırakır. Doğduğunuz topraklardan, sevdiğinizinizden ne kadar uzakta olduğunuzu hatırlarsınız. Bu hissettikleriniz de sizin bir nevi kutsalınız olur. İşte bu durum ve duygunun adı gurbettir, siz de gurbetçi olmuşsunuzdur. İstedğim zaman ailemi telefonla arayabiliyordum, eşim faturayı sorun etmiyordu. Her konuda elinden geleni de yapıyordu ama yetmiyordu! Bu durum "Bülbülü altın kafese koymuşlar, ah memleketim" deyişinin yaşanan haliydi. Kolay değildi, ülkedeki memuriyetimden ayrılmışım, ardımda sevdiğim bir kalabalık bırakmışım. Öncekilere göre şanslı olduğumu söylemişim. Eşim ve elim sayesinde hemen bir çevre edinmiş, kaynaşmıştım da... Gün bile yapıyorduk! Fakat yeni tanıştığım o duyguyu yenemiyordum.

Almanya evrak ülkesidir, hala öyledir ve her gün her konuda dikkörtgen zarflar gelir. Benim de sabah ilk işim posta kutusuna bakmaktı. Benim görmek istediklerim, ülkemizin damgası vurulmuş, el yazılı, bazen çiçekli böcekli olan zarflardı! "Seni çok özledik, yokluğuna alışamadık" cümleleriyle dolu satırlar açılarak okunuyordu. İlk çocuğum olana kadar neredeyse mektup gelmediği gün yoktu. Oğlumun doğumuyla meşgalem artmış, özlemlerin üstü nispeten kapatılmıştı. Tele-

Almanya'ya giden ilk neslin çocukları anaokulunda.

fonlar da artık belli bir miktar karşılığı sınırsız konuşma hakkı vermişti. Böylece mektup kültürü de kalkmış, posta kutularına bakılmaz olmuştur. Derken internet yaygınlaştı. Ulaşım açımız çoğaldı ve şu anki yalnızlıklarımıza doğru geldik. Tabii ki bu şu an ki mevzumuz değil.

Almanya'dan döneli on bir yıl oldu. Yaş aldık, zamanın bize kattıklarıyla geliştik ve memleketimde olmanın konforu içindeyim. Bunun üzerine bu kadar yıl geçmişken şunu anladım ki; an da yaşayamamış, hep ardımda bıraktıklarına odaklanmışım. O anlarda gurbette olduğuma göre, gurbetçi olmak böyle bir hal di demek ki!

O trenden inenler önce heim (haym-ev) dedikleri yerlere hınca hınç dolduruldular. Derken aileleri geldi. Bir evin odalarına ailelerini sığdırdılar. Bizde mahrem vardı, orada ortak kullanım alanı. İzole tutuldular; topluca belli mahallelerde oturtuldular. Alışamadılar ama yaşadılar. Dil bilmiyorlardı, öğrenmelerini de istemediler, çünkü misafirdiler. Komşuluk yapmak istediler, iki taraftan da direnenler oldu. İki kelime öğrenirim diye Suzi'ye selam veren Fadime çoğu kez tavrı gördü. Hem bilinmezlik hem bilmemezlik hem de büyük hasretlerle bu kadar zorluğa dayanan bu nesle hayran olmamak mümkün değil bugün baktığımda!

İrkların kendine has özellikleri olsa da ben bütün dünya insanlarını kısaca; iyi ve kötü diye özetlerim. Kalıba sokmaya karşıyım. Evet,

Almanlar cimri, resmi, kuralcı diye bilinirler. Ama onlar da insandılar, duyguları refleksleri vardı, yansıtımları sadece kendilerine özgüydü. Bizim gibi sıkı sarılmıyorlardı belki; fakat gözlerinde, kelimelerinde ya da davranışlarında görmek istediğinizde bunu görebiliyoruz. Annemi çok özlediğimde; sarışın Alman komşum Gisela'ya sarılırdım, gözlerim mavi değilde Amerika'da yaşayan kızının hasretine dayanamadığın da O bana! Daha geriye, ilk nesilden gelen ailelerin çocuklarına bakan Alman aileler de oldu ve çocukları onları oma- opa (nine-dede) diye bildiler...

Almanya'da Türk olmak kavramının olumsuz yanlarının kaynağında, giden ilk neslin çoğunluğunun eğitim düzeyinin düşük olması yatıyor. Belirli bir düzeyde gidenlerin avantajları çoktu ve uyumu kolay yakalayabiliyor, haklarını nispeten arayabiliyorlardı!

Tabii ki şartlar değişti, yürürlükte olan sistem bir yandan öteleyen, bir yandan da bağrına bastı. Zaman içinde, Federal Almanya Cumhuriyeti, onlara Alman Vatandaşlığı hakkını verdi. 2000 yılına kadar da çifte vatandaşlık hakkını gözetti. Fakat bazı sebeplerden, birçok milletten bu hakkı almaz iken bizden aldı. Neyse ki Türkiye Cumhuriyeti bizi vatandaşlıktan izinli çıkararak, mavi kart sistemiyle haklarımızı büyük oranda korudu, bağımızı koparmadı. O yıldan itibaren doğan çocuklara 23 yaşına kadar çifte vatandaşlık, daha sonra birisini tercih etme hakkı verdi. B1 düzeyinde bir belgeniz ya da yeterli Almanca'nız varsa,

ülkenin toplumsal kurallarına uyuyorsanız, sosyal yardım almıyor iseniz, Almanya Anayasası'nın 'düzene bağlılık' belgesini imzalarak vatandaşlığını alabilirsiniz. Bugün Almanya'da 3 milyon Türk kökenli vatandaşımız var. Bunun 1,2 milyonu seçimleri etkileyecek güçte ve Federal Mecliste 18 Türk kökenli milletvekili bulunmakta.

Alman siyasilere, zaman içinde Türklerin gitmeyeceklerini, asimile olmalarının da mümkün olmadığını anladıklarında, yumuşatarak adaptasyon ve en sonunda kültürlerin kaynaşması adı altında Entegre politikalarına odaklandılar. Türklerin uyuma direndiklerini düşünüyordular, direnenler de vardı elbet. Çocuklarının kendi kültür, dil ve dinlerini unutacakları "Almanlaşacakları" kaygısı taşıyanlar çöktü. Yöneticilerin "Bunlar misafir, nasılsa gidecekler" düşüncesiyle yapmadıkları ve geç kaldıkları birçok hizmet vardı. İkinci neslin temsilcisi bir arkadaşım "Bize, başka milletlere sağladıkları imkanları, özellikle ulaşılabilir dil kursları açmayı yıllar sonraya bıraktılar" demişti. Rivayet edilir; süt için inek sesi, yumurta almak için gıdıkladıklarına dair!

Almanca'yı öğrenmek için kimi iş yerinde mecburen, bazıları Alman komşusuyla iletişim kurarak öğrenmek istedi, başaranlar oldu, hiç yüz bulamayanlar da... Mesela kayınvalidem, tele tabi isimli çizgi filmi izleyerek öğrendiğini söylüyor. Kulak kabartarak üç beş kelime, bugüne kadar hiç öğrenemeyenler de oldu. Çabaladılar, çabaladıkça "Kara kafalısınız" dediler. En büyük suçları hep 'Müslüman olmak' oldu. Olmadı, diri diri yaktılar. Almanya'da auslander (yabancı), memleketlerinde Alamancı oldular...

Çocuklar için de hiç kolay olmadı. Bir üst okula gitmek için sadece okul notlarının baz alındığı Almanya'da bazı çocukların iyi okullara geçmesinin önüne geçildiği vakalar oldu. Almanca'yı yeterince bilmediği dolayısıyla kendilerini gösteremedikleri için behindert (özürlü) muamelesi gördüler. "Herkes okumak zorunda değil, temizlik yapacak kişiye de ihtiyaç var" denildiği bilinir. Ama direnen aileler, çocukların da çabasıyla başardılar. Henüz ikinci nesilden milletvekili olanlar ve çeşitli alanlarda en zirveye kadar çıkanlar oldu. Ayrıca çocukların asli görevlerinden biri annesini, komşu teyzesini doktora veya resmi daireye götürmek gibi görevleri vardı. İnanın hala var!

Ve onlar hep çalıştılar. Kaygılar biraz azalınca, hasretlerini geçici de olsa dindirmek için memleketlerine gitmek istediler. Bir kavram yarattılar, 'Türkiye'ye izne gitmek'. Neredeyse bunun için yarış oldular. Memleketlerinde

geçim kaynağı olup, beklenir oldular. Aileleri kalabalıktı. Bu yüzden artık sahip oldukları otomobilleriyle gitmek en mantıklı ve ucuz yöntemdi. Zaten Almanya'da hiçbir şeyin tadı memleketlerindeki gibi değildi. Bu şekilde silayı gurbete, gurbette olanları da silaya, sevdiklerine götürebileceklerdi. Özlediklerine hediyeler götürdüler. Bu da zamanla mecburiyete dönüştü. Götürmediklerinde yüzlerine bakılmadı. Kırılmadılar, pes etmediler. Neredeyse yemediler, yedirdiler, yaranamadılar! Her şey gibi bir gün bu da değişecekti.

Daha çok çalıştılar. Gerekirse iki, üç yıl izne gitmeyip para biriktirdiler. İş yerlerinin verdiği urlaub parası (Almanya'da her iş yerinin yılda bir verdiği izin parası) yetmiyordu. Gerekirse kredi çekiyorlardı. Memleketlerinde imrenilen insanlar olmuşlardı. Daha iyi arabalarla hatta minibüsle gitmeliydiler. Görülmemiş hediyeler, sayılamayacak kadar mark götürmeliydiler, gıpta edilmeliydiler. Bu yüzden su tesisatı olmayan baba ocağına bulaşık makinası bile götürdüler. Karayolunda Sırp'ın, Bulgar'ın zulmüne katıldılar. Sıla hasretiyle canlarından oldular. Filmlere konu oldular, kasetlerde çalan türküler onlara söylendi...

"Biz burada kalmayacağız döneceğiz" dediklerinden, memleketlerinden tarlalar, evler aldılar. İş alanları yaratılar. Buna rağmen çok suistimal edildiler. Hep göze battılar, bilerek yapanlar da oldu. Yine "Silayı, gurbete taşımaktan" vaz geçmediler. Dönüşlerde bagajlar hep memleket hasretiyle tıka basaydı. İnsan getirdikleri de söylenir gizlice, köy peyniri, tarhanası, bulgurunun yanı sıra. Kayınpederim "Un bile getirdik, köydeki ekmeğin tadını bulamadık, galiba sorun sularda" demişti. Oysa mesele o ekmeği nerede kiminle yediğindi, zamanla onu da öğrenmişlerdi. Gurbetliğin tat vermeyen, geçmeyecek acılığın! Çocuklar evlenme çağına geldiğinde de 'ithal gelin-damat kavramı' çıktı. İşin ve evin varsa eş birleşimi yapma hakkın vardı. O zaman olası sorunlar düşünülmedi. Ekonomik sebeplerle o dönem memleketimizde de yoğun talep gördü. "Almancılarını" şanına yakışır düğünler yapmalıydılar, yaptılar da. Bunun için krediler çekildi. Sonrasında gençler yeni bir kültüre uyum sağlaması gerekirken yapılan şatafatın bedelini her türlü ödediler. Avrupa'nın göbeğinde ataerkil aile yapısı hüküm sürüyordu! İthal gelin ve damatlardan boyun eğmeleri beklendi. Daha çok kadınlar sosyal hayattan soyutlanıp, kayın annelerin ve çocukların hizmetine verildi. Dil öğrenmek için çoğu çaba göstermedi ya da izin verilmedi. Başta sistem onları bir arada tutuyordu, zamanla kendile-

Almanca Dil Kursundan sınıf arkadaşlarımızla.

ri gruplaştı. Buldukları konforu aşmayan ya da aşamayanlar, günlük iki saat temizlik sektörüne hizmet ederken, çaba gösterip yeteneğinin farkında olanlar ise sistemin sağladığı bütün imkanlardan faydalanıp, sosyal ve ekonomik olarak 'Almanya'da Türk olmanın' kaymağını yediler. Bu arada Alman Helga'lar gelinlerimiz oldu. Yazma bağlayıp, şalvar giydirip köyde babalarının ellerini öptürdüler. Kızlarımıza gelince! Onlar Hans'ı sevemediler. Nadir de olsa Müslüman olma şartıyla onay alanlar da oldu.

"Ve kadınlarımız" aslında en çok onların hikayeleri var. Mücadelenin yanı sıra fedakârlık, biraz geride dur, hizmet et, ailene, çocuğuna bak, hem de çalış ile geçen ömürler.

İlk yıllarda gelenler fabrikalarda başörtülerini çıkarılıp çalışmışlardı ve gocunmamışlardı. Fakat zaman içinde gelişen bazı olaylar yüzünden kadınlarını, kızlarını kaybetmekten korktular! "Bu yaşam tarzı bizim din anlayışımıza ve kültürümüze ters" dediler, inançlarına daha çok sarıldılar ve mantalitelelerini kapattılar. Tarihler 1960 ve 1970'lerdi. Çoğu o kafa yapısını bırakamadı ya da korkularını yenemedi. Fakat erkek çocuklarına sınırsız özgürlük tanıyan zihniyet, kız çocuklarını hep denetim altında tutmaya çalıştı. Ben de varım demeye çalışanlar kanayan, kan akıtmaya varan yaralardan oldular. Bu çağda çocuklarının Avrupa'nın göbeğinde bozulacağı endişesiyle memlekete dönenler hala var, geldiklerinde karşılaştıkları durum da ele alınacak başka bir konu.

Fakat sistem gereği her kesimden kadın her iş kolunda var oldu, en zirveye kadar da çıktı. 60'larda kalan zihniyete rağmen varoluşlarını her zaman sürdürdüler.

Henüz 2000'li yıllar başında, çoğunluğu ora-

da meslek sahibi ve ev hanımlarıyla kurduğumuz bir dernekte, başarılı işlere imza atma fırsatımız oldu. En azından benim memleketim olan Konya'da bile, kadın kendi başına bu kadar hayatın içinde "Ben de varım" diyemiyordu, diyebilirim! "Dışarıda ayda bir, bir araya gelelim" derken, belediye'nin yer tahsisi ve imkanlarıyla oraya bağlı bir dernek kurup, çalışmalar yaptık. O hanımların çalışkanlığı, verdikleri kararların arkasında durmaları takdire şayandı. Amaç kendimiz iken "Gençler ve çocuklar için ne yapabilir?" oldu. Henüz internet yaygın değildi ve bilgiye ulaşım zordu. Elimde bulunan bir video kasetten Silifke yöresinin oyunlarını önce kendim evde öğrendim, sonra çocuklara öğrettim... Kızlı, erkekli küçüklerin kaşık tutmayı ve öğrenme heveslerindeki heyecanları görülmeye değerdi. Hele annelerin sevinci! İç dünyasını anlayabildiğim anneler için bir şeyler yapma fırsatı verilmişti, heyecanlıydım. Millî duygularının zirvesindeydim. Lisede millî güvenlik dersinde öğretmenimizin bize öğrettikleriyle başladım. Rahat, hazır ol, İstiklal Marşı, andımız, Atatürk'ün Gençliğe Hitabı, yanı sıra şiirler, marşlar... Türkiye'den kumaşlar ve malzemeler getirip kendimiz halk oyunları kıyafetleri diktik. Sonrasında resmi bayramlarda kutlamalar yaptık. Bugün baktığımda o gün o grupta yer alan gençlerin Almanya'da Türk olarak daha güçlü bir duruşları var. Çünkü koşulsuz kim olduklarının bilincindedeler... Almanya'da Türk iseniz, Müslümansınızdır da! En büyük dayanma gücünüz de budur, suçunuz da!

Onlar bu büyük suça rağmen, birlik oldular ve seksenlerin başında DİTİP'i kurdular. "Diyabet İşleri Türk İslam Birliği" Almanya dernekler yasasına bağlı, Türkiye Diyanet İşleri

Almanya da ilk yılım. Eltim ve kayınvalidem ile.

Başkanlığı'nın bir organı. Amaçları camiler yaptırmak, asgari düzeyde de olsa çocuklara, gençlere dini bilgiler vermek ve sosyal etkinlikler düzenlemektir. Türklere olduğu gibi diğer Müslüman toplumlara da kapısını açmış, toplanma ve kültür merkezleri olmuşlardır. Almanya'nın birçok yerleşim yerinde DİTİP'e bağlı şubeler açılmıştır. Kaynakları aidat, yardım ve kermeslerdir. "Lahmacun ve döner satarak cami yapılabilir mi?"nin cevabını da ancak Almanya'da görebilirsiniz. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın atadığı Din görevlileri orada hep en çok beklenenler oldu.

İnanç dedik, Müslüman olmak dedik; bu beraberinde onlara göre başka bir sorun doğuruyordu. Başını örtüyor olmak.

Eşimi kaybettikten sonra ben de başımı örtmeye karar verene kadar, Almanya'da en güzel günlerimi yaşadığımı fark ettim her bakımdan. Dillerini bilmem, özgüvenim, güller yüzüm hiçbirini ötekileşmemin önüne geçemedi. Gerçekten her şey bu kadar değişebilir miydi? 30 yaşındaydım, çok sevdiğim eşimi kaybetmişim, çok acı çekiyordum ve yalnız üstesinden gelmem gereken bir hayat vardı. Olması gerektiği gibi maneviyata sarıldım. Fakat birden ikinci sınıf bir insan oldum. Bir arkadaşım "Sen başını örterek seni bekleyen zorlu yola, kendi ellerinle taş döşedin " demişti. Gerçekten öyleydi!

İkinci nesilden, branşında yüksek lisans eği-

timini almış, kariyerinin zirvesinde, güçlü, inancılı bir hanımefendi. Almanya ve Türkiye'de bölümüyle ilgi eğitim seminerleri veriyor. Orada hacca gitmek kolaydır, değerlendiriyor ve gidiyor. Sonrasında başını örtme kararı alıyor. Aynı kaderi yaşıyoruz 10 yıl sonra. Yükü artıyor, artık başını örterek çalışmak isteyen arkadaşları için de bir mücadele başlatıyor. Çünkü başını örtten bir kadının Almanya'da yapacağı tek iş temizlik olarak görülür. Oysa o gün de bugün de varlıklarıyla, iş güçleriyle her alanda kendilerini gösterebiliyorlar.

Bahsettiğim hanımefendi seminer vermek için gittiği bir yerde salonu sorduğunda doğrudan temizlik odası gösterilir. Hiç tepki vermeden gösterilen yere geçer ve bekler. Konuşmacı beklenir, aranır. Bir süre sonra konuşmacının o olduğu anlaşılır ve kibarca "Ön yargı ile yaklaştınız ve benim kim olduğumu sormadınız, ben de söylemedim" der, işine bakar.

Almanya'da yasalar bölgelere göre değişiklik gösterir ve Bavyera'da Oberfalz bölgesi tutuculuğuyla bilinir. Bugün o ve onun gibilerin mücadelesi sonucunda o iş kolunda başörtüsü konusunda serbestlik kazanıldığını biliyorum. Elbette kabul ettirme öyküleri oldukça fazla. Yeter ki mücadele etmekten vaz geçmeyelim. Ben, ne mi oldum? Duruşum ve nezaketimle, taviz vermeden ön yar-

Pizza ve Döner sektöründe Türkler. Eşim ve kayınım.

gıları kırdım ve çocuklarımı büyüttüm...

Bu arada gurbetin en güzel yanlarından biri, insanları memleket ayrımı yapmaksızın aynı ruhta buluşturmasıdır. Hatta bir süre sonra birbirinizi akraba gibi hissedersiniz, Kayserili Emine teyzenizin, Trabzonlu amcanın kızı Elif gibi! Elbette toprağının yeri de bir ayrıdır...

Sona geliyorken "Almanya'da Türk olmanın" en zor yanı, iki kültür arasında sıkışıp kalmaktır. Kim olduğunu bilmediğin yerde kaybolursun, orada isen kim olduğunu bilmek de zordur, kaybettiklerimiz de çok oldu! Kendi kimliğiyle yaşamak suç, Alman gibi yaşamam demen de fayda etmez, her fırsatta "Kara kafalı" olduğun hatırlatılır. Kendin gibi olsan da kendinden vaz geçsen de kabul görmezsin. Gülen kahverengi gözlerin, sıcak esmer tenin her zaman seni ele verecektir...

Ekonomik kaygım olmaması sebebiyle çocuklarımla "İki kültür arasında sıkışıp kalmamaları" için 11 yıl önce memleketim Konya'ya döndüm. Açıkçası hiç pişman da olmadım, kendimi hep şanslılardan biri saydım... Büyük beklentilerle geri dönüp, aradığını bulamayıp geri dönenler de çok oldu. Memleket önemliydi, geride bıraktıklarından, alışkanlıklarından da vaz geçemediler...

Bugüne gelindiğinde ihtiyaçları dışında ülkelere yatırım yapmak istemiyorlar, aileleriyle birlikte oturdukları apartmanları, kurdukları iş yerleri var! Fakat ilk iki nesil hala biraz duygusal. Gurbeti öğrendikleri ülkelerini çok özliyorlar. Şartlarını oluşturup memleketlerinde yaşamak istiyorlar. "Uçağın arkasında, tabutun içinde memleketime dön-

mek istemiyorum" diyen, kırk Almanca ile konuşan dedeler, yarım yamalak Türkçe ile konuşan torunlarını bırakmak istemeyenler de çok. Artık "İkinci vatanımız" dedikleri yerde ince belli bardaklarıyla 'Seylan' çaylarını içiyorlar. Yeni nesil ise Antalya'nın beş yıldızlı otellerini, özel hastaneleri, Almanya'ya göre sosyal hizmetleri ya da özel günler için alışveriş yapmayı tercih ediyorlar. Memleket ziyaretlerinden sıkılıyorlar, çünkü ne anlatabiliyorlar ne de anlaşabiliyorlar.

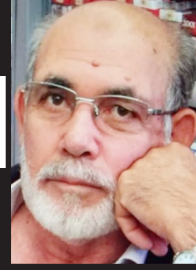
"Ülkende Almanca, Almanya'da yabancı" klişesi değişkenlik gösterse de değişmeyen tek şey, sevdiklerine ve vatanına duyduğu özlemle geçen ömrün özetidir; Almanya'da Türk olmak...

Haziran 2022

**Almanya'da ikinci ve üçüncü nesil bir arada.
Eşim Aydın ve Oğlum Ufuk.**

HESAP VEREBİLECEK MİSİN?

SELAHATTİN
GÜZEL

Ne olur gözünü aç etrafına bir bak
Her şeyi ne güzel yaratmış Cenabı Hak
Yediğini içtiğini sayabilirsen sayda bak
Yediğin içtiğinin hesabını verebilecek misin?

Başını kaldır da gök yüzüne bir bak
Beyaz mavi bulutlar obak obak
Kaldır göğe başını aya yıldızlara bak
Yaşadığın güzelliğin hesabını verebilecek misin?

Batıyor güneş, doğuyor oluyor sabah
Fırsatları kaçırıp da yarın etmeyesin ah
Dünya malı seni kandırmış etmiş bir meddah
Yaşadığın günlerin hesabını verebilecek misin?

Günler haftalar aylar yıllar bitiyor ömrün
Lokomotif yolda kalacak, bitiyor kömürün
Hesabını nasıl vereceksin koca bir ömrün?
Defterini sağ elinle haktan alabileceğ misin?

Ananın babanın hesabı çok zordur unutma
Benden söylemesi sen ister tut ister tutma
Dünya seni aldatmasın sakın kalplerini kırma
Yıktağın duvarı yarın o günde yapabilecek misin?

Yarınlar çabucak biter sakın güvenme

Malım mülküm çok diye sakın övünme

Zekât fakirin hakkıdır ver, yarın dövünme

Elinde olan malın hesabını verebilecek misin?

Kuşlar senin için öter, güller senin için açıyor

Hepsi sana ayrı güzellikler mutluluk saçıyor

Nefsin uymuş şeytana ibadetten kaçıyor

Namazın orucun hesabını verebilecek misin?

Şair dedeyim bir ömür koştum, yoruldum

Meğerki boşmuş hayat, acı sözle vuruldum

Kalmadı mecalim, oturdum bir köşeye yoruldum

Bilmem yaşadığım hayatın hesabını verebilecek miyim?

26-12-2024

YENİGÜN'DE BUGÜN

Bizleri sofrasında misafir eden Konya Yeniğün gazetesi Sahibi Mustafa Arslan bey ve kıymetli ekibine teşekkür ederim

**AHMET
GÖK**

Havadislerim var dinleyn hele
Altın kalemlerle tanıştık bugün
Kırk yıl önce kalem almışlar ele
Altın kalemlerle tanıştık bugün

Gazete Yeniğün kurdu sofrayı
Mustafa Arslan'ın tatlıydı çayı
Var olsun çalışan bayanı bayı
Altın kalemlerle tanıştık bugün

Yurdumu resmedip yazan kalemler
Yazıyla oyunu bozan kalemler
Sevinen üzülen kızan kalemler

Altın kalemlerle tanıştık bugün

Davetten çekindim çekingen gittim
Necisin deseler ne diyecektim
Bugün çok kazandım çok kârlı çıktım
Altın kalemlerle tanıştık bugün

Bir ilki yaşadım müthiş bir duygu
Muhabbet nefisti sevgi ve saygı
Gök Ahmet'in boşmuş düştüğü kaygı
Altın kalemlerle tanıştık bugün

18.01.2025

SONE (1) MEZAR TAŞIMA

**NURİ
GÖKSEL İNAN**

Lâhzada bitti yıllar ve Bir'den geldi o an
Dönmemiş -hiç- dönmemiş ezelden fâni dünya

Gerçek bildik, yalanmış -ne varsa- hiç hep olan

Ki bir düşmüş hepsi ve düş içinde bir rüya

Meğer düş aştığımız yerdeymiş güzel, gerçek

Ve gözler kapanınca gelirmiş İlahi nur

Biz, orada anladık; siz burda bilmek gerek
Secdeye geldi gökler, cennet ki billur billur

İnsan! et-kemik, erir şâd eder suçsuz ruhu

Ruh ki: (Ey günahkâr ben!) Nice benden öteye
Yok orada ruh için ne ceza ne de korku
Ve ruh da bunu bilir belki dönmez cesede

Lâhzada bitti yıllar ve Bir'den o an geldi
Bende son ümit yerden yeniden gelmek gibi

Vezi: Hece. Durak: 7+7=14

Kâfiye ve kümeleniş: İngiliz Sone'si

Şair: Nuri Göksel İNAN Türkmencamili
1986

VELİ MUSLUKÇU (Belediye Başkanı)

**SEDAT
ULUPINARLI**

Çumra'ya bağlı Alibeyhüyükü Kasabasında 1947 yılında dünyaya gelen Veli Muslukçu Türkmenler sülalesinden olup Türkmen Ahmet oğlu Ömer Muslukçu'nun oğludur. İlkokulunu doğum yeri olan Alibeyhüyükü'nde okuyan Veli Muslukçu 1960 yılında İçeri Çumra Zafer Ortaokuluna kaydolur. Buradan 1963 yılında mezun olur ve ailesinin yanında tarım ve çiftçilik işleriyle uğraşır.

1967 yılında vatani görevini yerine getirmek için Kütahya Hava Er Tugay'na giden Veli Muslukçu usta birliğini de Balıkesir 9. Hava Üssünde yaptı. Askerlik dönüşü yine Alibeyhüyükü'nde çiftçilik işleriyle uğraşan Veli Muslukçu 1984 yılında yapılan yerel seçimlerde Anavatan Partisinden aday oldu ve Alibeyhüyükü'ne Belediye Başkanı oldu.

Belediye Başkanlığı döneminde Alibeyhüyükü'ne güzel ve anlamlı hizmetler yapan Veli Muslukçu Alibeyhüyükü Çumra arasındaki yolun açılışı, kendisinden önce başlanılan Belediye Hizmet binasının inşaatının bitirilerek hizmete alınması, sanayi dükkanlarının tamamlanması ve hizmete açılması hizmetleri arasındadır. Başkan Muslukçu Belediyenin araç parkının genişletilmesi ve yenilenmesi için Suudi Arabistan'a giderek oradaki işçilerle birlikte yardım kampanyaları yaptı ve belediyenin araç parkına yenilerini ekleyerek hizmete soktu. Kepçe, kamyon ve ambulans gibi yeni hizmet araçlarının Alibeyhüyükü'ne kazandırılmasını sağladı.

1989 yılında yenilenen Belediye Başkanlığı seçimlerinde yeniden aday olan Veli Muslukçu seçimlerde başarılı olamadı ve yeniden çiftçilik hayatına dönüş yaptı. 1992-1997 yılları arasında Konya'da esnafılık işleriyle de uğraşan Veli Muslukçu 1999 yılında yapılan seçimlerde yeniden aday oldu ve ikinci kez Ali-

beyhüyükü Belediye Başkanlığına kazandı. Bu sefer Necmettin Erbakan'ın partisi olan ve devr-i iktidarında destanlar yazan Refah Partisinden aday olmuştu. 1999-2004 yılları arasında Belediye Başkanlığı görevini yerine getiren Veli Muslukçu bu dönemde de Alibeyhüyükü'nde yol genişletme çalışmaları, tatlı su çeşmeleri, yolların asfaltlanması ve bakımlarının yapılması ve kanalizasyon çalışmaları gibi hizmetleri yaptı. Evli ve 5 çocuk babası olan Veli Muslukçu başkan kasaba halkı ve aile efradı tarafından sevilip sayılan vefakâr ve cefakâr bir insandı. 2020 yılının Eylül ayının 18'inde vefat etmiş ve Alibeyhüyükü mezarlığına defnedilmiştir. Allah rahmet eylesin.

